

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

**Korejská válka a změna přístupu americké
administrativy k znovuvybrojení Západního
Německa**

Bakalářská práce

Autor práce: Martina Hájková

Studijní program: Teritoriální studia

Vedoucí práce: doc. PhDr. Tomáš Nigrin, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 24.4.2023

Martina Hájková

Bibliografický záznam

HÁJKOVÁ, Martina. *Korejská válka a změna přístupu americké administrativy k znovuvybrojení Západního Německa*, Praha, 2023. 40 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí práce doc. PhDr. Tomáš Nigrin, PhD.

Rozsah práce: 58 061 znaků

Abstrakt

S napadnutím Jižní Koreje v létě roku 1950 se rozrostl strach Spojenců ohledně bezpečnosti západní Evropy. Nejvíce obav panovalo ohledně situace v rozděleném Německu, na nějž bylo často pohlíženo v rámci studené války jako na korejskou paralelu. Vytvoření východoněmecké Lidové policie a neúplné zprávy Ústřední zpravodajské služby ohledně sovětských akcí přesvědčily americkou administrativu o nutnosti přeměny jejich zahraniční politiky. To mělo za následek vynesení požadavku americké administrativy o znovuvybrojení Spolkové republiky, a to již pár let po skočení druhé světové války. Plán remilitarizace Německa byl zahrnut v rámci tzv. jednoho balíčku v září 1950 na konferenci v New Yorku, jež se účastnili zastupitelé Spojených států, Francie a Velké Británie. Převážně kvůli nedůvěře Francie došlo k německému znovuvybrojení až o čtyři později v rámci Severoatlantické aliance.

Abstract

With the invasion of South Korea in the summer of 1950, Allied fears about the security of Western Europe grew. Most of the concerns were about the situation in a divided Germany, which was often seen as a Korean parallel in the framework of the Cold War. The creation of the Volkspolizei and the vague reports of the Central Intelligence Agency regarding Soviet actions convinced the American administration to transform their foreign policy. This resulted in an American request to rearm the Federal Republic, a few years after the end of the Second World War. The plan for the rearmament of Germany was included in the so-called one package in September 1950 at a conference in New York attended by representatives of the United States, France and Great Britain. Mainly due to France's mistrust, German rearmed four years later within the framework of the North Atlantic Alliance.

Klíčová slova

Korejská válka, Trumanova administrativa, Znovuvybrojení Německa, Konference v New Yorku, Severoatlantická aliance

Key words

Korean War, Truman Administration, German Rearmament, New York Conference, North Atlantic Treaty Organization

Title

The Korean War and the change in the US administration's approach to the rearmament of West Germany

Obsah

Úvod.....	1
1. Historický kontext.....	3
1.1 Status Německa	5
2. Trumanova administrativa a situace před vypuknutím korejské války	6
3. Korejská válka a přípravy na německý konflikt.....	9
3.1 Rozhodnutí o německém znovuvzbrojení	11
4. Zářijové schůze v New Yorku a změna přístupu americké administrativy.....	13
4.1 Acheson a balíčkový návrh	16
5. Zbrojení Východního Německa	19
6. Postup Ústřední zpravodajské služby	21
7. Plevelňv plán a evropská armáda	24
8. Petersberská a pařížská konference.....	25
9. Evropské obranné společenství	27
Závěr.....	29
Summary	31
Použitá literatura	32

Úvod

Vypuknutí korejské války v červnu 1950 vyvolalo v západním světě obavy z nového mezinárodního konfliktu. Geografické a politické souvislosti mezi Koreou a Německem a budování Lidové policie v Německé demokratické republice přesvědčily Trumanovy státníky o hrozbě útočné vojenské kampaně ze strany Sovětského svazu. Přestože napětí mezi Spojenými státy a Sovětským svazem, jakožto tehdejšími hegemony, a otázky o znovuvyzbrojení Spolkové republiky se objevily již v druhé polovině 40. let, byla to korejská válka, jenž se stala pro znovuvyzbrojení Německa zlomovým bodem.

Spolková republika na počátku 50. let v důsledku poválečného odzbrojení nedisponovala armádou, generálním štábem, ani ministerstvem obrany. Kvůli nepřipravenosti na případný konflikt a zprávám o zbrojení Východního Německa se rozrostly bezpečnostní debaty, které nakonec vyústily v požadavek kompletního znovuvyzbrojení Západního Německa, a to již tři měsíce po vypuknutí korejského konfliktu.

Cílem práce je představit reakci Spojených států na hrozící sovětskou invazi a posoudit vliv korejské války na rozhodnutí americké administrativy o znovuvyzbrojení Spolkové republiky Německo. Zároveň se bude snažit odpovědět na otázku, jak se proměnil přístup americké administrativy k znovuvyzbrojení Německa po vypuknutí korejské války a analyzovat, zda byly obavy Spojených států ze sovětského napadení opodstatněné.

V první části práce bude rozebrána změna přístupu americké administrativy s ohledem na historický kontext a geopolitickou situaci. Pro lepší pochopení změny přístupu Spojených států je v druhé kapitole také nastíněn přístup k znovuvyzbrojení Spolkové republiky před vypuknutím korejské války, tedy koncem 40. let, kdy se objevily první debaty týkající se této problematiky. Další část práce bude věnována přípravám na německý konflikt v důsledku vypuknutí korejské války. Pozornost bude věnována schůzím Spojenců v New Yorku a osobě Deana Achesona a jeho balíčkovému návrhu. Dále bude představen proces zbrojení ve Východním Německu a postup Ústřední zpravodajské služby a jejich zpráv v reakci na sovětské akce. Poslední část práce se bude věnovat debatám o způsobu německého znovuvyzbrojení, roli Plevelova plánu a Evropského obranného společenství.

Práce se bude zabývat převážně lety 1950 až 1955, tedy od vypuknutí korejské války a vznesení amerického požadavku na německé znovuvyzbrojení na konferenci Spojenců v New Yorku, až do začlenění Spolkové republiky do Severoatlantické aliance.

Cílem bude dokázat, že situace v Koreji byla Spojenými státy brána jako vzor pro rozpoutání války v Německu a nastínit, jak strach z dalšího mezinárodního konfliktu ovlivnil západoněmecké znovuvyzbrojení. Účelem bude představit, že i přes vysokou nepravděpodobnost války v Německu, strach z komunismu a Sovětského svazu přesvědčily Trumanovu administrativu o reálné hrozbě války.

K napsání práce byla využita převážně sekundární literatura v anglickém, ale i českém jazyce zabývající se německým znovuvyzbrojením, studenou válkou a americkou administrativou ve volebním období prezidenta Trumana. Stěžejním zdrojem byla kniha Marca Trachtenberga *The Cold War and After*¹, specificky její čtvrtá kapitola zabývající se německou otázkou z pohledu Spojenců. Dále byla využita kniha *No Exit: America and the German problem, 1943 – 1954* od Jamese McAllistera². Významný podíl na sepsání bakalářské práce měla také diplomová práce *The German War Scare of 1950* z roku 2021, jejímž autorem je Eugene Phillips³, který problematiku představuje ve dvou liniích – německé a americké. Dále diplomová práce *The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion* napsaná v roce 1987 Davidem T. Rhoadsem⁴, jež se zabývá otázkou znovuvyzbrojení Spolkové republiky ze strany amerického kongresu. Využita byla také kniha *From Disarmament to Rearmament: The Reversal of US Policy Toward West Germany, 1946-1955* od Sheldona Goldberga⁵, jež popisuje debaty ohledně Evropského obranného společenství či článek *The “Skeleton Key”: American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1944-54* od historika Thomase Alana Schwartze⁶.

---

¹Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012).

²James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018).

³Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021).

⁴David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987).

⁵Sheldon A. Goldberg a Ingo Trauschweizer, *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955* (Ohio: Ohio University Press, 2017).

⁶Thomas A. Schwartz, “The ‘Skeleton Key’: American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54.” *Central European History* 19, č. 4 (1986): <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

1. Historický kontext

Po skončení druhé světové války osvobodily armády Spojenců válkou zasažené evropské státy. Obsadily nacistické Německo, o jehož budoucnosti rozhodovali hlavní představitelé Spojených států, Sovětského svazu a Velké Británie na Jaltské a později na Postupimské konferenci. Výsledkem tzv. německé otázky bylo rozhodnutí o rozdělení Německa do okupačních zón pod spojeneckou správou. Přestože Spojenci měli prakticky stejný cíl, a to zamezit Německu v rozšíření dalšího agresivního režimu, jejich debaty doprovázely časté neshody mezi představami o budoucnosti poválečné Evropy.

Američtí a britští velitelé se nevzdávali možnosti ekonomického sjednocení Německa. V rámci Spojenecké kontrolní rady společně navrhli, že by několik zón mělo umožnit jejich sjednocení prostřednictvím aktivní spolupráce. Vzhledem k tomu, že Francie i Sovětský svaz se navrhované spolupráci vyhýbaly, rozhodli se Američané a Britové pokračovat bez nich. Na počátku roku 1947 tak vznikla Bizonie, jejímž prostřednictvím chtěli američtí a britští velitelé posílit svou kontrolu nad Spojeneckou kontrolní radou.⁷ Kvůli zahraniční politice Sovětského svazu a zároveň sílící agresí Řecka a Turecka, Američané cítili nutnost bránit západní Evropu před sílícím komunismem. Napětí mezi mocnostmi, převážně mezi Spojenými státy a Sovětským svazem, jež se po skončení druhé světové války staly světovými hegemony postupně eskalovalo ve Studenou válku, konflikt mezi Západním a Východním blokem.⁸

Počátkem roku 1947 byl americký prezident Harry Truman svými poradci přesvědčen, aby podnikl kroky k potlačení vlivu Sovětského svazu. V březnu tak byla vytvořena tzv. Trumanova doktrína, která stanovovala, že Spojené státy poskytnou vojenskou, politickou i ekonomickou pomoc všem demokratickým národům, které jsou ohroženy autoritářskými silami. Doktrína přeorientovala styl americké zahraniční politiky z obvyklého stažení z regionálních konfliktů, které se Spojených států přímo netýkají na postoj proaktivního zapojení.⁹ Trumanova doktrína byla univerzální pojistkou v boji proti komunismu.¹⁰

Problémy z důvodu odlišných ideologií a vzájemné nedůvěry se mezi Spojenci projevíly již pár měsíců po skončení druhé světové války. Kromě zřízení Bizonie spolupráce mezi

---

⁷Guy Wegter, „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“ (diplomová práce, Erasmus University, 2017), 43-4.

⁸Tony Judt, *Postwar: a history of Europe since 1945* (London: Vintage Books, 2005), 26 – 41.

⁹„The Truman Doctrine, 1947“. Office of the Historian. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/truman-doctrine> (staženo 12. března 2023).

¹⁰Andrew Szanajda, *The Allies and the German Problem, 1941-1949 From Cooperation to Alternative Settlement* (London: Palgrave Macmillan UK, 2015): 71-2.

Spojenci nefungovala. Převážně Francouzi a Sověti se snažili dosáhnout svých vlastních cílů. Všichni měli své vlastní problémy, které spolupráci učinily prakticky nemožnou.¹¹

Oblastí, kde odlišnosti mezi Západem a Východem byly na počátku studené války znát nejvíce bylo rozdělené Německo. Kvůli ideologickým rozporům byly na jaře roku 1949 sloučeny okupační zóny Spojených států, Francie a Velké Británie ve Spolkovou republiku Německo a bývalá zóna patřící Sovětským svazem byla přetvořena na Německou demokratickou republiku.

Mezi oběma útvary již od rozdělení panovalo silné napětí, převážně kvůli odlišnosti ideologií. Trumanova administrativa považovala komunismus za větší hrozbu než německý fašismus. Poté, co se Američané dozvěděli, že Sověti vyzbrojují Východní Německo, se cítili oprávněni znovuvybrojit Spolkovou republiku, a to i přes názorový spor mezi Spojenci z důvodu ještě živých vzpomínek na německý nacionalismus během světových válek.¹² Spojené státy byly v návaznosti na zbrojení ve Východním Německu přesvědčeny, že Sověti využijí válku v Koreji jako model pro válku v Německu.¹³

---

¹¹Guy Wegter, „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“ (diplomová práce, Erasmus University, 2017), 44.

¹²Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 12 – 13.

¹³Ibid, 2.

1.1 Status Německa

Na přelomu 40. a 50. let bylo Západní Německo podle Základního zákona státním útvarem, přesto však kvůli poručnické správě Spojených států, Velké Británie a Francie nemohlo jednat samostatně. Tyto západní mocnosti si okupačním statutem, který vstoupil v platnost na podzim 1949, svěřily do pravomocí určitá práva, mimo jiné i oblast odzbrojení a demilitarizace.¹⁴ Tuto sféru podobně jako otázky bezpečnosti, či německou zahraniční politiku kontrolovala Spojenecká vysoká komise, jejíž členové byli tři Vysocí komisaři. Každý z nich reprezentoval jednu z okupačních mocností.

Sloučení okupačních západních zón a jejich přeměnu na Spolkovou republiku Německo upravovala tzv. generální (bonnská) smlouva, která byla vytvořena v návaznosti na vypuknutí korejské války a eskalaci napětí mezi Západním a Východním blokem, na podnět Spojených států. Jejím smyslem bylo podpořit obranu Západu, a to zapojením Bundeswehru do iniciovaného vojenského paktu, který byl znám pod názvem Evropské obranné společenství (EOS) a jehož vznikem byla účinnost bonnské smlouvy podmíněna. Generální smlouvu doplňovaly tři smlouvy, a to finanční, vojenská a prováděcí, jež vymezily otázky týkající se pobytu spojeneckých ozbrojených sil, války a okupace. Spojené státy společně s Velkou Británií ratifikovaly smlouvu v roce 1952, avšak proces zkrachoval o dva roky později kvůli neschválení ze strany francouzského parlamentu. Bonnská smlouva pak byla upravena v Paříži a vstoupila v platnost v roce 1955.¹⁵

---

¹⁴Helmut Müller, *Dějiny Německa*. (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004), 348
a Edgar Wolfrum, *Zdařilá demokracie: dějiny Spolkové republiky Německo od jejich počátků až po dnešek* (Brno: Barrister & Principal, 2008): 42.

¹⁵Helmut Müller, *Dějiny Německa*. (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004), 355-56.

2. Trumanova administrativa a situace před vypuknutím korejské války

Koncem druhé světové války se stal novým americkým prezidentem Harry S. Truman. Během jeho druhého funkčního období prošla americká politika vůči západní Evropě velkou změnou, která Spojeným státům zabránila vrátit se k politice nevměšování, a naopak je uvázala k dlouhodobé angažovanosti v západní Evropě a její politice.¹⁶ Poté, co Postupimská dohoda v roce 1945 stanovila, že mají být německé ozbrojené síly rozpuštěny, žádná ze západních mocností nestála o oživení německého militarismu. Ale role Spojených států jako hlavního dozorce nad mírem po konci druhé světové války a eskalace nebezpečí během studené války donutily Spojené státy přehodnotit na politiku odzbrojení názor.¹⁷

Hrozbou pro západní Evropu v této době nebyl německý militarismus, ale sílící komunismus. Již koncem 40. let docházelo na americkém ministerstvu obrany k přehodnocení vojenských požadavků Spojených států v rámci západní Evropy čelící Sovětskému svazu. Revize obranné politiky čekala i Radu národní bezpečnosti Spojených států (NSC), jenž byla vytvořena v roce 1947 prezidentem Trumanem za účelem zvažování záležitostí národní bezpečnosti, zahraniční politiky a armády. Zároveň hrála důležitou roli i během zapojení Spojených států do korejské války. Rada národní bezpečnosti začala počátkem roku 1950 přísně tajný plán, známý pod názvem NSC-68. Dokument označoval Sovětský svaz za největší hrozbu Spojených států a zdůrazňoval polarizaci moci mezi nimi, protichůdnost jejich ideologií a agresivitu rozpínavosti Sovětského svazu. Autoři dokumentu avizovali, že by Spojené státy měly převzít zodpovědnost nad zajištěním takových politických a ekonomických podmínek ve společnostech, které nebyly pod vlivem Sovětského svazu, aby se v těchto případech sovětské kontrole předešlo. Zároveň měl být kladen důraz na budování americké armády a výrobu zbraní.¹⁸ Autoři dokumentu odmítli obnovení amerického izolacionismu a dokumentem výslovně vyzývali k „politice donucování“, jejímž cílem bylo „zastavit snahu Kremlu o prosazení své absolutní autority nad zbytkem světa“.¹⁹

---

¹⁶Sheldon A. Goldberg a Ingo Trauschweizer, *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955* (Ohio: Ohio University Press, 2017), 50.

¹⁷Ibid, 6.

¹⁸„NSC-68, 1950“. Office of the Historian. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/NSC68> (staženo 12. března 2023). a David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 12-13, 15-16.

¹⁹Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 133-134 a „NSC-68, 1950“. Office of the Historian. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/NSC68> (staženo 12. března 2023).

Hlavním organizátorem NSC-68 byl tehdejší ministr zahraničí Dean Acheson, který byl klíčovou postavou při určování americké politiky studenovělečného období. Acheson byl znám pro svůj tvrdý postoj vůči komunistickému systému. Zároveň věřil, že cílem Sovětského svazu je šířit komunismus po celém světě.²⁰ Acheson byl jedním ze skupiny, označované jako „the wise men“. Tu tvořil společně s ředitelem Úřadu pro německé záležitosti, Henrym A. Byroadem a americkým Vysokým komisařem pro Německo, Johnem J. McCloyem. Tito muži sehráli ústřední roli v zahraniční politice Spojených států a klíčových německých otázkách od počátku Trumanova druhého prezidentského období.²¹

Vytvoření NSC-68 se zprvu setkala se silnou kritikou ze strany amerických úředníků. Proti požadavkům dokumentu se stavěli převážně sovětsí experti a bývalí velvyslanci v Sovětském svazu Charles Bohlen a George Kennan, jež nesouhlasili s tvrzením, že cílem Sovětského svazu je zajistit jejich světovládu. Dále argumentovali, že se Spojené státy mohou postavit Sovětům pomocí ekonomických a politických opatření, protože již měly nad Sovětským svazem vojenskou převahu. Kritikem dokumentu byl i ministr obrany Louis Johnson. Avšak kritika administrativy vůči komunismu americkým Kongresem a vpád severokorejských jednotek podporovaných Čínou a Sovětským svazem do Jižní Koreje zapříčinil jednoznačnou změnu názoru pro předání dokumentu prezidentovi.²²

NSC-68 bylo představeno Harrymu Trumanovi v dubnu 1950. Prezident souhlasil s doporučeními, které dokument nabízel a přijal závěr, že na základě sovětské hrozby Spojenci musí navýšit své vojenské síly. Invaze do Jižní Koreji v druhé polovině června potvrdila obavy ze sovětské agrese a pravdivost předpokladů, na nichž se dokument zakládal. Ačkoli se jednalo o konflikt v Asii, donutil pozornost Američanů obrátit na západní Evropu, převážně na rozdělené Německo. Na něj bylo z vojenského hlediska nahlíženo kvůli politickému rozdělení sféry vlivu mezi Sovětským svazem a Spojenými státy jako na paralelu Korejského poloostrova. Problémem byla zjevná nepřipravenost západních spojenců čelit sovětské agresi.²³

Přestože dokument NSC-68 otázku znovuvybrojení Spolkové republiky neřešil, americké ministerstvo zahraničí a obrany se jeho otázkou zabývalo. Pro řešení této problematiky byli převážně nejvyšší představitelé armády, kteří otázce obrany Německa

---

²⁰David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 16.

²¹Sheldon A. Goldberg a Ingo Trauschweizer, *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955* (Ohio: Ohio University Press, 2017), 58.

²²„NSC-68, 1950“. Office of the Historian. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/NSC68> (staženo 12. března 2023).

²³David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 17 a 18.

přisuzovali větší důležitost, než představitelé ministerstva zahraničí či prezident Truman. Ministerstvo zahraničí se znovuvyzbrojením zabývat nechtělo. Jeho ministři viděli větší závažnost v politické a ekonomické integraci Spolkové republiky do západní Evropy.²⁴ Nejdůležitější politickou osobností Západu, která požadovala znovuvyzbrojení Německa ještě před vypuknutím korejské války byl západoněmecký kancléř Konrad Adenauer. Přestože Němcům bylo po skončení druhé světové války zakázáno vůbec diskutovat o vojenských otázkách, Adenauer dal americkým státníkům najevo již během roku 1949, že je německému příspěvku k obraně západní Evropy pozitivně nakloněn. Přál si zapojení německých vojáků do evropské armády a začlenění do Severoatlantické aliance. Nejdůležitější politici americké administrativy však před severokorejskou invazí odmítali znovuvyzbrojit Spolkovou republiku a Adenauerovo řešení považovali za kontraproduktivní.²⁵ Přestože americká armáda tedy otázku německého znovuvyzbrojení navrhovala již v druhé polovině 40. let, drtivou většinu bitev o německou politiku s ministerstvem zahraničí do vypuknutí korejské invaze prohrála.²⁶

---

²⁴James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 175 – 176.

²⁵Ibid, 175.

²⁶Ibid, 188.

3. Korejská válka a přípravy na německý konflikt

Znovuvyzbrojení Západního Německa bylo v rozporu s válečnými cíli Spojenců a bylo jednou z nejdůležitějších krizí v historii Severoatlantické aliance. Prvních pět let po skončení druhé světové války Spojenci požadovali od Němců kompletní odvrácení od militarismu.²⁷ Přesto s počátkem korejské války Trumanova administrativa radikálně změnila kurz americké zahraniční politiky, jehož důležitou součástí bylo rozhodnutí o znovuvyzbrojení Německa. Severokorejská invaze ukončila studenoválečné období Trumanovy administrativy, kdy úvahy o obraně Evropy a západoněmecké znovuvyzbrojení měly nižší prioritu, než dosažení politických cílů jako bylo posílení západoevropské integrace.²⁸ Američtí a západoněmečtí politici věřili, že se Sovětský svaz připravuje na válku v západní Evropě, na kterou se však Spojenci necítili připraveni.²⁹ Trumanova administrativa věřila, že problémy amerických vojáků během korejské války pošpinily jejich reputaci obránce před šířením komunismu a že tento fakt podnítí Sovětský svaz k nové agresivní akci na jiném místě.³⁰

Jaká by byla reakce Spojených států, kdyby východoněmecká Lidová policie, která již byla Sovětským svazem zřízena, zaútočila na Spolkovou republiku? Bylo by možné útoku v západní Evropě úspěšně odolat, či bude nutné poslat na území Německa více amerických vojáků na obranu útoku? Měly by k ochraně přispět i německé jednotky?³¹

K otázce znovuvyzbrojení Německa se sice americké ministerstvo zahraničí a vojenské úřady dostaly již v druhé polovině 40. let, ale v té době ještě nebylo třeba se jejím řešením trápit. Až konflikt v Koreji pohled na situaci na německý problém zásadně změnil. Koncem července 1950 ministr zahraničí Dean Acheson prezidentovi sdělil, že rozhodující otázkou již není, zda znovuvyzbrojit Německo, ale jakým způsobem se tak má stát.³² Nebýt strachu, který korejská válka v červnu 1950 ve Spojených státech vyvolala, je velmi pravděpodobné, že

---

²⁷Thomas A. Schwartz, "The 'Skeleton Key': American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54." *Central European History* 19, č. 4 (1986): 370, <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

²⁸James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 183-184.

²⁹Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 159.

³⁰Ibid, 14.

³¹Thomas A. Schwartz, "The 'Skeleton Key': American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54." *Central European History* 19, č. 4 (1986): 372 a 374, <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

³²Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 118-119.

politické důvody Trumanovy administrativy pro odložení otázky západoněmeckého znovuvyzbrojení by v padesátých letech přetrvávaly.³³

Po několika týdnech korejské invaze bylo jisté, že se z konfliktu stane pro Spojené státy trvalý závazek. Acheson tento fakt považoval za příležitost k realizaci principů nastíněných v programu NSC-68. Na konci července představil prezidentu Trumanovi myšlenky znovuvyzbrojení Německa ze strany ministerstva zahraničí, zatímco používal termín „evropská nebo severoatlantická armáda“. Ta by podle Achesona zahrnovala německé jednotky, které by však nepodléhaly rozkazům Spolkové republiky a nebyly by tak schopny vést vojenské akce samy.³⁴ S myšlenkou mezinárodní armády zahrnující německé jednotky v té době již souhlasila většina významných představitelů amerického ministerstva zahraničí. Prezident neochotně tento myšlenkový směr přijal a dal za úkol ministerstvu zahraničí a obrany vytvořit takový plán k znovuvyzbrojení Německa, který by byl přijatelný i pro ostatní Spojence. Americká vláda na německé otázce začala pracovat již během průběhu korejské války.³⁵ Korejská válka tak přivedla Trumanovu administrativu na cestu, kterou se původně vydat nechtěla.

---

³³James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 174.

³⁴Geoffrey Warner, „The United States and the Rearmament of West Germany, 1950-4.” *International Affairs* 61, č. 2 (1985): 280, <https://doi.org/10.2307/2617485> (staženo 26. března 2023).

³⁵David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 22 + Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 118-19.

3.1 Rozhodnutí o německém znovuvyzbrojení

Se sovětskou hrozbou a vypuknutím korejské války na konci června 1950 požádal německý kancléř Spojence o federální policii, která by v Západním Německu během invaze pomohla udržet vnitřní pořádek. Od konce druhé světové války byly v Západním Německu přítomny pouze policejní jednotky pod správou okupačních mocností. Aby Spojenci zabránili vytvoření polovojskových organizací, každá okupační zóna zavedla vlastní policejní organizace. Americká zóna měla policii rozdělenou na obecní, pohraniční a spolkovou.³⁶ Ačkoliv po severokorejské invazi Spojené státy chápaly Adenauerovy požadavky o zřízení federální policie za účelem lepší sebeobrany, s jejím povolením váhaly. S požadavky německého kancléře nejvíce sympatizoval generál Hays, který doporučil vytvoření federálního policejního sboru, který by se aktivoval během nouzových situací.³⁷

S eskalací korejské války americká administrativa připustila, že k udržení stability v Západním Německu bude potřeba posílit policejní síly. Aby se Němci dokázali bránit před případným útokem, zejména v případě vnitřních nepokojů, byla zvrácena předchozí okupační politika minimalizace policejní síly a přijata možnost zřízení kvazivojskové Federální jednotky ochrany hranic. Federální pohraniční stráž (Bundesgrenzschutz) byla zřízena v polovině března 1951 jako speciální vojenská síla, která čítala 10 000 mužů a byla vybavena lehkými zbraněmi. V roce 1953 byla síla posílena na celkových 20 000 mužů. Zamýšleným cílem Bundesgrenzschutz byl policejní dohled podél německé hranice za účelem odvrácení drobných hrozeb pro bezpečnost Spolkové republiky, nikoliv odrazení invaze v plném rozsahu.

Klíčovou součástí radikální změny americké zahraniční politiky po vypuknutí korejské války bylo kromě posílení policejních sil Západního Německa rozhodnutí o jeho znovuvyzbrojení. Z hlediska národní politiky však američtí státníci nechtěli, aby měl německý příspěvek podobu národní armády. Cílem Spojených států v rámci německého znovuvyzbrojení nebylo pouze posílit obranu západní Evropy vůči „agresivnímu“ Sovětskému svazu. Zároveň chtěly integrovat Spolkovou republiku k Západu vytvořením německé armády v rámci západoevropské sítě a stáhnout své vojáky z Evropy. Skutečné výsledky rozhodnutí o znovuvyzbrojení ze září roku 1950 však byly s těmito cíli v rozporu.³⁸

Se severokorejskou invazí se z otázky znovuvyzbrojení Německa stal naléhavý problém. Účinná obrana západní Evropy musela být zavedena rychle. Strach Adenauera ze

---

³⁶Eugene Phillips, „The German War Scare“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 216.

³⁷Ibid, 217-218.

³⁸Sheldon A. Goldberg a Ingo Trauschweizer, *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955* (Ohio: Ohio University Press, 2017), 6.

sovětské síly ho kromě posílení policejní síly přiměl volat i po národní armádě, která by byla stejně silná jako východoněmecká Lidová policie.³⁹ Němcům, ovšem nebylo dovoleno vybudovat vojenskou sílu, která by mohla vést operace samostatně. Jediným možným způsobem bylo vytvoření jakési mezinárodní armády. Plánu založeného na tomto konceptu se ujal Henry Byroade, klíčový úředník amerického ministerstva zahraničí, jakožto ředitel Úřadu pro německé záležitosti.⁴⁰ Byroadův plán vycházel z předpokladu, že Spolkové republice nemůže být dovoleno se znovuvybrojit na tradičním národním základě. Volal po zřízení vysoce integrované evropské armády. V této armádě by byly zahrnuty prakticky všechny vojenské síly Západu, včetně těch německých. Armáda by tak umožnila přispívat Němcům na obraně Západu, zatímco by na starost podléhali jedinému veliteli, jímž by byl americký generál. Američané a ostatní Spojenci by se tak nemuseli obávat ze samostatné akce německých složek ani vybudování čistě německé armády. Přestože tento složitý plán neobsahoval mnoho podrobností o navrhované síle, ministerstvo zahraničí bylo přesvědčeno, že evropský rámec je jediným způsob, jak lze dosáhnout účinného a bezpečného znovuvybrojení Západního Německa.⁴¹

V rozporu s tímto plánem nabídnul svůj návrh i armádní štáb Spojených států. Jejich plán sice nepožadoval německou národní armádu, ale oproti ministerstvu zahraničí se neztotožňovali ani s myšlenkou zřízení evropské armády. Zároveň věřili, že by znovuvybrojení Spolkové republiky na národním základě nevedlo k žádným problémům.⁴² Cílem armádního štábu bylo více apelovat na nacionalistické tendence německého lidu. Štáb argumentoval, že plán ministerstva zahraničí by snížil úroveň vojenské suverenity evropských zemí kvůli německému příspěvku na úroveň Německa, zatímco jejich plán by posílil status Německa na úroveň členů NATO.⁴³

Sám Byroade po vysvětlení výhod plánu armádního štábu přijal jejich přístup. Na přelomu srpna a září 1950 tak byl vytvořen společný plán ministerstva obrany a zahraničí týkající se evropské obrany a německého znovuvybrojení. Německé síly by podle amerického návrhu byly plně integrovány do sil Severoatlantické aliance, ale nemohly by operovat samostatně.

---

³⁹Jack Raymond, „BONN CHIEF CALLS FOR DEFENSE FORCE; Asks West German Unit Equal to East Zone Police--Urges U.S. to Send More Troops“, *New York Times*, 18. srpna 1950, <https://www.nytimes.com/1950/08/18/archives/bonn-chief-calls-for-defense-force-asks-west-german-unit-equal-to.html> (staženo 26. března 2023).

⁴⁰Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 120-21.

⁴¹James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 187.

⁴²Ibid, 187-188.

⁴³Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 120-121.

4. Zářijové schůze v New Yorku a změna přístupu americké administrativy

Víra americké administrativy v sovětskou hrozbu vedla k diplomatické konferenci mezi americkými, francouzskými a britskými představiteli o protikomunistické bezpečnosti. Jednání proběhla v září 1950 v New Yorku, kde se sešli ministři zahraničí německých okupačních mocností, aby přezkoumali otázku bezpečnosti Německa v důsledku korejské války, spojenecké vztahy se Západním Německem a jeho potenciální příspěvek k vojenské obraně. Spojené státy reprezentoval Dean Acheson, Francii Robert Schuman a Velkou Británii Ernest Bevin. Spolková republika na jednání zastoupena nebyla.⁴⁴

Sám Adenauer s konferencí souhlasil a doufal v posílení západoněmecké autonomie. Dále si přál, aby Spojenci na sovětský útok případně odpověděli stejně, jako kdyby Sovětský svaz útočil na ně. Ačkoli newyorská konference neproběhla přesně tak, jak by si kancléř přál, americké ministerstvo zahraničí bylo ochotné posunout Spolkovou republiku v cestě k vyrovnání se Západem proti Sovětskému svazu.⁴⁵

Korejská válka byla primárním bodem při jednání mocností o znovuvyzbrojení Spolkové republiky. Na základě problému bezpečnosti Evropy po severokorejské invazi předložil Acheson na konferenci pro ostatní diplomaty několik bodů. Prvním z nich byla podle něj skutečnost, že Sověty podporovaná invaze do Severní Koreji světu dokázala, že Sovětský svaz je připraven použít sílu k plnění jejich politických úmyslů. Druhým bodem bylo zabezpečení Evropy nasazením více ozbrojených sil s jednotným vedením a strukturou, kterých by se Spojené státy zúčastnily pod podmínkou účasti dalších národů Aliance.

Ministři se shodli, že naprostá většina západních Němců se chce účastnit budování evropského společenství. Dohodli se proto uzavřít mírovou smlouvu k usnadnění integrace se západní Evropou a také na vyjednání oficiálních dohod o ukončení válečného stavu se Západním Německem. Zároveň si uvědomovali znepokojení Němců v důsledku vytvoření vojenských jednotek v Německé demokratické republice. Spojenci v Německu měli k okupačním povinnostem také důležitou roli zajišťování bezpečnostních sil pro obranu a ochranu. Dohodli se proto na posílení svých sil v Západním Německu, s tím, že každý útok na Spolkovou republiku bude brán jako útok na jejich vlastní území a spustí obranu Atlantického paktu. Nesouhlasili však se znovuvytvořením německé národní armády. Ministři naopak slíbili,

---

⁴⁴Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 110.

⁴⁵Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 79.

že Spojenecká vysoká komise pomůže k vytvoření policejních útvarů, aby Spolková republika byla schopna řešit případné podvratné aktivity.⁴⁶

Rozhodnutí o vojenském zapojení Spolkové republiky k ochraně západní Evropy americký ministr zahraničí odůvodnil předpokladem, že stejně jako okupace Severní Koreji Sovětským svazem, okupace Východního Německa k válce povede také. Obával se, že Sovětský svaz ukončí okupaci Německé demokratické republiky a bude předstírat její nezávislost za účelem příprav na válku za znovusjednocení Německa.⁴⁷

Achesonův postoj vůči Sovětskému svazu a jeho obavy z války v Evropě byly silnější než obavy Velké Británie a Francie. Zatímco Acheson navrhoval, aby byly odtajněny sovětské aktivity ve Východním Německu a aby konference prohlásila Svaz odpovědným za akce Východního Německa, Schuman zastával názor, že sovětské agrese nemusí automaticky vyústit v novou válku. Jeho stanovisko však bylo Spojenými státy zamítnuto. V tomto případě si americký ministr neuvědomil, jak situace v Koreji probíhala před severokorejskou invazí. Pokud by opravdu německá válka vzešla z korejského modelu, Acheson nebral v potaz fakt, že Němci se po druhé světové válce chtěli konfliktu vyhnout, zatímco Korejci válčili v občanské válce již dva roky před invazí. Po ukončení americké a sovětské okupace na přelomu 40. a 50. let rostlo napětí mezi nově vytvořenými korejskými vládami v důsledku větší autonomie mezi Severem a Jihem, které se navzájem obviňovaly z toho, že jsou loutkami svých bývalých okupantů a vytvořily své armády.⁴⁸ I přesto, že Spolková republika a Německá demokratická republika byly nově vytvořené země, byly stále okupovány. Proto s Achesonovým předpokladem, že by Východní Německo jako semi-autonomní stát po stáhnutí sovětských jednotek zaútočilo na Spolkovou republiku, která by byla stále pod vlivem jejich západních okupantů Schuman nesouhlasil. Francouzský ministr byl toho názoru, že Východní Němci by válku neriskovali tak, jako Korejci po skočení jejich okupace. Schuman měl v tomto pravdu. Ačkoli Achesonovy obavy z války v západní Evropě byly reálné, jeho strach ze sovětského postupu byl pouze předpoklad. Zapomněl však vzít v potaz rozdíly mezi situacemi v Koreji a v Německu, a to převážně fakt, že východní i západní Němci válku za znovusjednocení na rozdíl od Korejců odmítali.⁴⁹

---

⁴⁶„Comuniqué on Germany (New York, 19 September 1950)“. Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe. Nahráno v březnu 2013. http://www.cvce.eu/obj/comuniqué_on_germany_new_york_19_september_1950-en-b99fc411-cb50-48b6-b0b9-74597a363cb7.html (staženo 14. března 2023). + Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 83.

⁴⁷Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 81.

⁴⁸John Merrill, *Korea: The Peninsular Origins of the War* (Delaware: University of Delaware Press, 1989): 96 – 97.

⁴⁹Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 82-83.

Přestože konference v New Yorku byla pro západní Němce brána díky spojeneckému závazku k jeho pevnější ochraně jako jednoznačně pozitivní krok, žádného konkrétního plánu na udělení suverenity Spolkové republice se nedočkali. Trumanova administrativa však považovala komunistickou hrozbu za větší nebezpečí než německý nacionalismus, což je přimělo k rozhodným závazkům k obraně Německa, zrušením průmyslových omezení pro vojenskou ochranu a jeho integraci do západní Evropy.⁵⁰

---

⁵⁰ Ibid, 84.

4.1 Acheson a balíčkový návrh

Postoj, který americký ministr zahraničí na konferenci v New Yorku zaujal, měl zcela mimořádný historický význam. Americká vláda se zde zavázala významně přispět k obraně Západního Německa. Návrh na podporu obrany západní Evropy a znovuvyzbrojení Německa předvedl Acheson v rámci tzv. „jednoho balíčku“, který byl výsledkem dohody mezi americkým ministerstvem obrany a zahraničí.

Návrh vznikl na přelomu srpna a září 1950. Jednalo se o program, který vyžadoval vytvoření deseti německých divizí za účelem posílení obrany západní Evropy. K tomuto znovuvyzbrojení Německa byly navázány další tři složky, jež dohromady tvořili jeden balíček, který měl zajistit spojeneckou spolupráci a být předložen Severoatlantické radě. Součástí tvořilo vytvoření amerických posil v podobě čtyř až šesti mírových divizí rozmístěných po Evropě, dále zvýšení americké finanční pomoci a jmenování vrchního spojeneckého velitele, který by dohlížel nad pozicí německých jednotek.⁵¹ Acheson byl přesvědčen o účinnosti návrhů balíčku proti případné agresi Východního Německa. Byl proto odhodlán zajistit souhlas členů Severoatlantické aliance se znovuvyzbrojením Spolkové republiky. Ještě před konferencí v New Yorku byl proto balíček postoupen prezidentu Trumanovi k oficiálnímu schválení.

Přestože se Truman stále obával ducha německého militarismu a politických důsledků jeho znovuvyzbrojení, vypuknutí korejského konfliktu ho donutilo jeho názor přehodnotit a podpořit tak myšlenku přeměny obrany západní Evropy.⁵² V důsledku invaze do Jižní Koreje tak přijal myšlenku severoatlantické armády a začátkem září schválil návrh balíčku. Pověřil ministra zahraničí, aby program později v měsíci představil na konferenci v New Yorku a aby se tak rozhodnutí Washingtonu o znovuvyzbrojení Německa dostalo do povědomí veřejnosti. Vypracovaný balíček měl ale dva problémy. Prvním byla uspěchanost návrhu a jeho formulace a druhým byl nedostatek konzultací se zástupci Velké Británie a Francie. Achesonovi se podařilo na základě navrhovaného balíčku získat podporu Britů, což nebyl zanedbatelný úspěch, protože ani Bevin nebyl přesvědčen, zda je správný čas zakládat německé vojenské jednotky. Britský ministr nebyl proti principu znovuvyzbrojení, obavy mu však dělalo odcizení Francouzů, postavení Němců do silné vyjednávací pozice a možné vyprovokování Sovětského

---

⁵¹David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 23.

⁵²Thomas A. Schwartz, „The ‘Skeleton Key’: American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54.“ *Central European History* 19, č. 4 (1986): 371- 374, <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

svazu k vojenské akci v době, kdy ještě obnova západoevropské vojenské síly nebude dokončena.⁵³ Strach Britů však převážily benefity americké nabídky.

Získat si přízeň Francie pro schválení balíčku bylo pro Achesona prakticky nemožné. Francouzští úředníci zastávali tvrdý postoj vůči německému znovuvyzbrojení, který poháněla nedůvěřivost z dostatečné kontroly Německa, pokud by k jeho remilitarizaci došlo. Přestože odpor Francouzů k balíčku byl předvídatelný, Acheson se situací nemohl nic dělat, dokud Francie plán znovuvyzbrojení nějakým způsobem nepodpoří.⁵⁴ Francouzský ministr zahraničí neodbytně americký plán odmítal, a tak bylo jednání spojeneckých ministrů ukončeno ve zmatku.⁵⁵

Vysoký komisař za Spojené státy John McCloy se obával nové eskalace nepřátelství mezi Francií a Německem. Měl podezření, že pokud dojde k plnění amerického návrhu, Německo situaci využije ve svůj prospěch a bude požadovat armádu, zatímco se Francie Německo bude snažit zastavit, stejně tak, jako v meziválečném období. Zároveň dal Achesonovi vědět, že pokud se evropské země neshodnou na jednotném postoji, upadnou do jejich starého nacionalistického soupeření, sotva se Američané ze západní Evropy stáhnou.

Proto o tři měsíce později, v rámci debat ohledně řešení americko-francouzského sporu týkající se německého znovuvyzbrojení a mezinárodního napětí z důvodu zapojení Číny do korejské války Trumanova administrativa přišla s novou strategií znovuvyzbrojení Spolkové republiky. Tento nový návrh balíčku měl nahradit návrh ze září, který se u Francie nesetkal s úspěchem. Revidovaný návrh uznal, že Spojené státy nejdříve musí do Evropy vyslat nové jednotky a jmenovat nejvyššího velitele, aby posílily evropskou morálku, a že německé znovuvyzbrojení bude vyžadovat více času na zvažování a plánování.⁵⁶ Mezitím si americká administrativa vytyčila tři body, které měly zajistit hladký průběh v západní Evropě. Aby Washington napomohl sblížení Německa a Francie, zavázal se k aktivní účasti jednání o Schumanově plánu, který byl představen v květnu 1950 Robertem Schumanem a jehož cílem bylo zajištění míru a evropské integrace na základě spolupráce v oblasti uhlí a oceli. Dalším bodem bylo vyjednat vypracování struktury evropské armády pod evropskou politickou

⁵³James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 189.

⁵⁴Ibid, 191.

⁵⁵David T. Rhodes, „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“ (diplomová práce, College of William and Mary, 1987), 24, 25. a Thomas A. Schwartz, “The ‘Skeleton Key’: American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54.” *Central European History* 19, č. 4 (1986): 377, <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

⁵⁶Thomas A. Schwartz, “The ‘Skeleton Key’: American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54.” *Central European History* 19, č. 4 (1986): 378-379, <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

kontrolou a posledním bodem bylo vytvoření definitivního programu pro ukončení německé okupace.⁵⁷

Nutnost třetího bodu vzešla z upadající německé podpory Adenauera, a naopak rostoucí podpory leadera opozice Kurta Schumachera, který dosahoval politických zisků pošpiňováním návrhu zavedení německých vojenských jednotek. Na tomto základě německý kancléř zvyšoval své požadavky, mezi něž patřil například nesouhlas se zacházením s německými vojáky jako s vojáky druhé kategorie. Zbývalo však vyřešit, jak sladit požadavky Německa se strachem Francie z nezávislého Německa. Odpovědí americké administrativy byl „pokrok směrem k Evropské unii“ pod aktivním vedením Washingtonu.

Kvůli chaosu, který otázka německého znovuvyzbrojení Německa mezi Spojenci vytvořila, je možné velkou část diplomacie Spojenců považovat jako pokus zbavit se škod způsobených předčasným úsilím přijmout balíčkový návrh na podzim 1950.

---

⁵⁷Ibid, 378 -79.

5. Zbrojení Východního Německa

V dubnu 1945 byly do Berlína vyslány tři skupiny německých komunistů v čele s Walterem Ulbrichtem, jejichž cílem bylo zavedení takové komunistické vlády, která by už nikdy Sověty neohrozila, naopak by pomohla Svaz chránit.⁵⁸

O dva měsíce později vytyčil Stalin Německu hlavní cíl, a to získání suverenity Sovětského svazu. Pro Stalina bylo klíčové učinit Komunistickou stranu Německa co nejmocnější, aby pak mohl vládnout bývalému Německu. Uvědomoval si však, že takového cíle bude těžké dosáhnout, proto uznal tři možnosti pro budoucnost Sovětského svazu. První bylo znovusjednocené Německo pod správou pozdější Sjednocené socialistické strany Německa (SED), která vznikla nuceným sloučením sociálnědemokratické strany (SPD) a komunistické strany (KPD). Druhou možností byl komunistický stát v sovětské okupační zóně a poslední možností „neutrální“ Německo se silným komunistickým vlivem.⁵⁹

Zároveň Sovětský svaz po druhé světové válce, stejně tak jako Spojené státy, rozpustil své vojenské síly a přesunul pozornost k okupačním povinnostem. Vojenské okupační síly ve Východním Německu byly pověřeny především zajištěním autority nad východoněmeckým obyvatelstvem. Tyto síly ovšem sloužily i jako odstrašovací prostředek pro akce Američanů a obyvatel západní Evropy proti Sovětskému svazu.⁶⁰ Američané největší strach vyjádřili z východoněmecké Lidové policie, která však sloužila pouze k prosazování zákonů a potlačování politických neshod. Sovětské bojové síly po ztrátách z druhé světové války nebyly schopné napadnout Západní Německo a ani se o to nesnažily. Zároveň východní Němce trápila nízká morálka, problémy s dopravou (mosty a silnice byly ve východní Evropě válkou zničeny) a zastaralé zbraně.⁶¹

Ve skutečnosti ze strany Sovětského svazu či Východního Německa žádný útok na Spolkovou republiku nehrozil. Sověti pouze neochotně povolili invazi do Jižní Koreji, a to kvůli obavám ze zhoršení vztahů mezi Sovětským svazem a Spojenými státy. Stejně tak nechtěli válčit v Německu.⁶² Americká administrativa však předpokládala, že pokud invaze severokorejské armády uspěje, bude Sovětský svaz ještě agresivnější, což by vyžadovalo zlepšení obrany

---

⁵⁸Guy Wegter, „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“ (diplomová práce, Erasmus University, 2017), 42.

⁵⁹Ibid, 42.

⁶⁰Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021): 169-70.

⁶¹Ibid, 169-70.

⁶²William Stueck, „The Korean War as International History.“ *Diplomatic History* 10, č. 4 (1986): 31, <http://www.jstor.org/stable/24911701> (staženo 21. března 2023).

Německa, kde nebezpečí sovětského napadení bylo největší.⁶³ Reálným důvodem pro zbrojení ve Východním Německu bylo zajištění bezpečnosti proti západní agresi. Sověti byli povolní k spolupráci se Spojenými státy v oblasti mezinárodních konfliktů, a to jak v případě Koreji, tak v případě Německa.⁶⁴ Trumanova administrativa však věřila, že invaze do Jižní Koreje byla pro Sověty pouze jednou z mnoha akcí. Američané byli přesvědčeni, že se Sovětský svaz pokouší o získání globální nadvlády a že korejská válka naznačovala i možnou válku v Německu.⁶⁵

---

⁶³Marc Trachtenberg, *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012): 101.

⁶⁴Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 27.

⁶⁵Ibid, 27 a 28.

6. Postup Ústřední zpravodajské služby

Informace o sovětských akcích získávala americká administrativa od Ústřední zpravodajské služby (CIA). Na základě jejich zpráv se na konci 40. let Američané obávali, že prvotním cílem Sovětů bude neutralizovat Německo jako potencionálního nepřátelského souseda a dále v Německu zřídit antifašistickou centralizovanou vládu. Takovýto předpoklad však nebyl pravdivý. Přestože Stalin si opravdu přál ovládnout Německo v celé jeho formě, nikdy toho nechtěl dosáhnout silou. Nicméně znalosti Američanů ohledně sovětských akcí ve Východním Německu byly založeny především na neúplných zprávách zpravodajských informátorů. CIA již v létě 1946 podala prezidentu Trumanovi první zprávy, které naznačovaly, že sovětská vojenská hrozba začíná být velmi pravděpodobná.⁶⁶ S počátkem severokorejské invaze se obavy z útoku prohloubily. Ke strachu amerických a německých státníků z invaze přispělo i východoněmecké vyzbrojování. Vysocí představitelé předpokládali, že sestavení Lidové policie povede k „osvobození území“ Západního Německa a jeho násilnému znovusjednocení. Dále věřili, že je ve Východním Německu rozestavěno na třicet sovětských divizí.⁶⁷

CIA a americké ministerstvo zahraničí již v první den korejské invaze vydalo analýzy, které posuzovaly nebezpečí korejské války pro Západní Německo. Analýza ministerstva zahraničí tvrdila, že úspěch invaze povede k oslabení vlivu Spojených států v západní Evropě, což by podnítilo sovětský satelit k vojenské akci. Přestože nebyl satelit v analýze jmenován, bylo posouzeno, že v Německu úspěch korejské invaze způsobí největší rozruch. CIA zároveň podpořila domněnky Trumanových státníků, že pokud Sovětský svaz naváděl Severní Koreu k invazi, bude tak navádět i Východní Německo. Na konci června nová analýza doporučila průzkum situace v Koreji, aby bylo možné určit budoucí vývoj situace v Německu, na nějž bylo pohlíženo jako na korejskou dobu.⁶⁸

Se severokorejskou invazí CIA věřila, že Sovětský svaz připravuje své spojence, a to zejména Německou demokratickou republiku na globální konflikt, zatímco obviňují z korejské války Spojené státy. Obavy z nového mezinárodního konfliktu však nepřišly pouze ze Západu. Na začátku července 1950 CIA sledovala oficiální prohlášení několika východoevropských národů. Z této činnosti zjistila, že komunistické tisky východní Evropy byly také v očekávání válečného konfliktu. Podle jejich analýzy, spojenci Sovětského svazu obviňovali Spojené státy

---

⁶⁶Guy Wegter, „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“ (diplomová práce, Erasmus University, 2017), 43 a 50.

⁶⁷Eugene Phillips, „The German War Scare of 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 162.

⁶⁸Ibid, 29-30.

v důsledku zapojení do korejské války z pokusu zahájení třetí světové války a sami v rámci sovětské propagandy volali po míru. Podobné výzvy našla CIA i ve vysílání Východního Německa, což ještě více přesvědčilo americkou administrativu o hrozbě sovětské a východoněmecké agrese.⁶⁹

Analýza CIA špatně pochopila sovětskou snahu obvinít Spojené státy ze zvyšování napětí k rozpoutání v nechtěné války. Místo toho si anti-americké argumenty Sovětů vyložila tak, že Svaz bude nadále pokračovat v rozpoutávání válek.⁷⁰

Přestože sovětská armáda ve Východním Německu neprojevila žádnou vnější vojenskou agresi, pro Trumanovu administrativu jejich výcvikové manévry stále představovaly nebezpečí. Dle zprávy CIA z července 1950 bylo ve Východním Německu nasazeno 22 divizí, 7 jednotek protiletadlového dělostřelectva, 6 leteckých divizí s 500 konvenčních letadly a 450 stíhačkami a přes 5 500 tanků a obrněných děl. Tímto rozmístěním bylo možné zajistit neočekávanou invazi.⁷¹

Administrativa kancléře Adenauera byla vůči tvrzením CIA kvůli jejich protichůdným a neurčitým závěrům ohledně sovětských cílů skeptická. Zároveň měl kancléř oprávněný důvod k pochybnostem kvůli faktu, že CIA nezajistila dostatek informací pro americkou administrativu ani v případě první berlínské krize a vypuknutí korejské války. Zpravodajská služba na základě neúplných informací zveřejňovala nejisté zprávy, jejichž myšlenky byly v rozporu. V několika případech jejich zprávy i přes nedostatek informací tvrdily, že Sověti připravují své vojenské síly ve Východním Německu za účelem války, zároveň co uznaly, že nemají důkazy na podporu těchto tvrzení. I přes německou nedůvěru v americkou zpravodajskou službu se oba národy shodly, že zbrojení ve Východním Německu je v procesu za účelem války.⁷²

Koncem července CIA zveřejnila další zprávu, která obviňovala sovětskou armádu z hromadění vojáků ve Východním Německu pro válku, přestože k tomuto tvrzení chybělo dostatek informací. Ve stejné zprávě byl také vyjádřen předpoklad, že budování vzdušných sil a výstavba letišť slouží k budování vojenské ofenzivy, aniž by k tomu poskytla jasný důkaz či nabídla další potencionální vysvětlení. Pravým důvodem pro sovětskou činnost bylo však zlepšování obrany proti Spojeným státům.⁷³ I přes nejasnost zprávy, tvrzení, že Sověti jsou

---

⁶⁹Eugene Phillips, „The German War Scare“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 163-4.

⁷⁰Ibid, 165.

⁷¹Ibid, 172.

⁷²Ibid 173-4.

⁷³Matthew A. Evangelista, „Stalin's Postwar Army Reappraised“. *International Security* 7, č. 3 (1982):131, <https://www.jstor.org/stable/2538554> (staženo 20. března 2023).

vojenskou hrozbu přidalo antikomunistickým státníkům americké administrativy na strachu a věřili, že východoněmecká Lidová policie zaútočí, až bude připravena. Americká administrativa nepovažovala východoněmeckou Volkspolizei za formu policie, ale za armádu, jejímž cílem je znovusjednocení Německa. Proto Američané nadále shromažďovali informace o činnostech ve Východním Německu, jež považovali za jeho znovuvybrojení. Důkazy o znovuvybrojení Německé demokratické republiky byly však americkými úředníky velmi zveličovány a analýza, že Sověti remilitarizovali východoněmeckou policii pro válku byla chybná.⁷⁴

Problémem zpráv CIA byl fakt, že v mnohých případech se jednalo o jediný zdroj informací ohledně sovětských akcí. Trumanova administrativa tak byla závislá na jejich závěrech, i přes to, že jejich výklad byl často zaujatý. Analýzy CIA byly psány způsobem, jež vykresloval obraz Sovětů jako agresivního národa, který je kdykoliv připraven zaútočit na Západ. Všechny akce a projevy Sovětů byly interpretovány jako směřující k sovětské invazi. Žádná z analýz nezohledňovala jiné důvody pro jejich akce, jako akce na zlepšení morálky obyvatelstva, či zdokonalení bezpečnosti vůči Západu, což byl v případě Východního Německa jejich skutečný záměr.⁷⁵ Kvůli nedostatku informací ohledně sovětských akcí ve Východním Německu hrály analýzy CIA pro Trumanovu administrativu významnou roli, na jejichž výkladech musela založit svou politiku.

Pokud by Sověti neutajovali své akce a zprávy zpravodajské služby byly založeny na dostatku informací, americká administrativa by věděla, že záměrem Sovětů nebyla vojenská invaze na Západ. Tendence Spojených států otáčet důkazy proti Sovětskému svazu způsobila ještě větší strach z konfliktu. Trumanova administrativa si byla vědoma, že Sovětský svaz po újmách druhé světové války není schopen vést další válku. I přesto byla přesvědčena o sovětské agresi a sovětský militarismus považovala za legitimní hrozbu. Věřila, že Sovětský svaz znovuvybrojuje Východní Německo, aby mohl vojensky ohrozit Spolkovou republiku.

---

⁷⁴Eugene Phillips, „The German War Scare od 1950“ (diplomová práce, San Diego State University, 2021), 191.

⁷⁵Guy Wegter, „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“ (diplomová práce, Erasmus University, 2017), 61.

7. Plevenův plán a evropská armáda

Po neúspěchu konference v New Yorku v září 1950 byla další schůze ministrů zahraničí odložena na říjen. Acheson doufal, že v mezidobí francouzský ministr změní názor na německé znovuvyzbrojení nebo původní plán upraví tak, aby pro ně návrh představený americkým ministerstvem zahraničí byl přijatelný. Místo toho však francouzská administrativa přišla s kompletně novým návrhem, který se zabýval obranou západní Evropy. Jednalo se o takzvaný Plevenův plán, který představil tehdejší francouzský premiér René Plevén Národnímu shromáždění v druhé polovině října, ještě před plánovanou schůzí.⁷⁶ Plán měl vytvořit Evropskou armádu, fungující na principech Schumanova plánu z května 1950. Francie se obávala nezávislé armády Německa, a proto ani nepodporovala jeho přijetí do NATO. Plevenův plán volal po mnohostranné evropské vojenské síle, která by omezila autonomii německé armády a zároveň by pomohla chránit západní Evropu před sovětskou agresí. Pakt měl sestávat z šesti členů, a to zakládajících členů Evropského hospodářství uhlí a oceli (ESUO). Vedle Spolkové republiky se jednalo o Francii, Itálii, Lucembursko, Belgii a Nizozemsko.

Ačkoli autoři plánu věřili, že by Spolková republika mohla přispět k obraně západní Evropy, pokud by byla pod kontrolou nadnárodní autority, hlavním důvodem pro podporu plánu francouzskými úředníky byl fakt, že její přijetí by oddálilo rozhodnutí o německém znovuvyzbrojení. Plán tak byl přijatelný pro většinu francouzských úředníků, kteří remilitarizaci chtěli zabránit, protože se obávali obnovení německého militarismu.⁷⁷

Naopak u německých ani amerických státníků plán nevyvolal žádné nadšení. Adenauer nechal vzkázat Schumanovi, že je jeho návrhem zklamán, a to i z diskriminace, kterou plán vůči Německu představil. Byť Adenauer plán přivítal jako formu západoněmeckého příspěvku k evropské integraci, poznamenal, že by neměl stát v cestě bezprostředním opatřením zaměřeným na zesílení obrany západní Evropy proti sovětské invazi. Acheson se proto rozhodl nechat členy Severoatlantické aliance, aby vznesli své námitky proti plánu. Kromě Lucemburska a Belgie všichni plán jednoznačně odmítli.⁷⁸

---

⁷⁶James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 192-193.

⁷⁷Ibid, 193.

⁷⁸Ibid, 195.

8. Petersberská a pařížská konference

Ani vytvoření Plevelova plánu nezajistilo Spojencům odpověď, jakým způsobem bude Spolková republika znovuvybrojena. Aby se mezi Francií a Spojenými státy dosáhlo přijatelného kompromisu, Acheson souhlasil se svoláním konference v Paříži, která by jednala o evropské armádě. Francouzská administrativa na oplátku souhlasila s vyjednáváním podmínek týkajících se západoněmeckého znovuvybrojení mezi Spolkovou republikou a Vysokými komisaři v Petersbergu.

Ačkoliv myšlenka evropské armády měla mezi Spojenci úspěch, jen hrstka politiků věřila, že by se u vágního francouzského plánu dospělo ke shodě. Nehledě na Achesonův dopis adresovaný Schumanovi, ve kterém americký ministr jednáním ohledně evropské armády vyjádřil podporu, ministerstvo zahraničí mělo jiné cíle než jejich francouzský spojenc. Acheson zopakoval jeho podporu pozvednutí německých jednotek na úroveň plukovních bojových týmů (RCT) hned jak bude dosaženo dohody v Petersbergu bez ohledu na to, jakého výsledku se dospěje na jednání v Paříži. Spojené státy tak velkou výpomoc Francii nenabídlý.⁷⁹ Zároveň se zdálo, že Američané doufali, že petersberská konference uspěje, zatímco Francouzi na pařížské konferenci zjistí chyby v jejich návrhu a spojí se s řešením vyjednaným v Petersbergu.⁸⁰

Němci na obou jednáních zaujali neústupný postoj. Podmínkou Adenauerovy administrativy k německému znovuvybrojení byla změna okupačního režimu takovým způsobem, aby Spolková republika byla opět schopna spravovat vlastní domácí i zahraniční záležitosti. Pokud by byla podmínka splněna a dohoda se Spojenci by s Němci zacházela na základě plné rovnosti, Bundestag by dohodu přijal a Německo by tak bylo ochotno začít proces znovuvybrojování. Německý důraz na politickou a vojenskou rovnost vylučoval americké řešení vytvořením bojových pluků. S takovým řešením by německá administrativa souhlasila pouze v případě, že by i ostatní členové Severoatlantické aliance své divize restrukturalizovali na menší bojové jednotky, na což samozřejmě Spojenci přistoupit nechtěli. Důraz na rovnost a vojenskou efektivitu také vylučoval koncept evropské armády. Přestože jednání v Petersbergu nedošla k řešení, Acheson věřil, že americké návrhy postavily základ pro spojenecko-německou dohodu. Přes nekompromisní postoj Němců americká administrativa věřila, že pokud Němci budou spokojeni na základě rovnosti, budou schopni dělat ústupky.

---

⁷⁹James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 200.

⁸⁰Geoffrey Warner, "The United States and the Rearmament of West Germany, 1950-4." *International Affairs* 61, č. 2 (1985): 282, <https://doi.org/10.2307/2617485> (staženo 26. března 2023).

V roce 1951 žádná ze západních mocností na německé znovuvyzbrojení nespěchala. Jednak proto, že Američané už si zajistili Dwighta Eisenhowera na pozici nejvyššího velitele a také se obávali, že vyprovokují sovětskou akci ještě před tím, než do Evropy pošlou další vojenské jednotky.⁸¹ Zároveň doufali, že pokud nebudou na otázku znovuvyzbrojení vést takový tlak, Adenauer a jeho administrativa zmírní své požadavky.

Na jednáních v Paříži německá administrativa představila stejné požadavky pro znovuvyzbrojení jako v Petersbergu. Hervé Alphand, francouzský politik odpovědný za chod pařížských jednání, tyto požadavky odsoudil pro koncept evropské armády jako nepřijatelné.⁸² Pařížská jednání tak k vyřešení otázky také nepomohla, kvůli neschopnosti udělat ústupky z francouzské i německé strany.

Ačkoli Adenauer podporoval vytvoření evropské armády, nesouhlasil s francouzským plánem jejího dosažení. Kancléř se tak připojil na stranu Achesona a vyjádřil podporu Petersbergu jako základu pro německé znovuvyzbrojení. Jedinou překážkou byl samozřejmě odpor Francouzů.

---

⁸¹James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 203.

⁸²Ibid, 203.

9. Evropské obranné společenství

Poté, co se na pařížské ani petersberské konferenci nedospělo k dohodě ohledně znovuvyzbrojení Německa se Acheson rozhodl přestat bojovat za okamžitý německý příspěvek do Severoatlantické aliance. Podpora evropské armády, která se přeměnila na Evropské obranné společenství se stala oficiální politikou Spojených států.

K této přeměně došlo v roce 1951, kdy David K. E. Bruce, americký politik a diplomat, odpověděl na základě debat s nejvyšším velitelem Eisenhowerem a vysokým komisařem Johnem McCloyem ministerstvu zahraničí, že kvůli neshodám na obou konferencích bude nejlepším řešením dokončit základní smlouvu Evropské obranné síly (EOS).⁸³ Truman v létě 1951 toto rozhodnutí podpořil. Smlouva, kterou měla být evropská armáda zřízena byla podepsána v květnu 1952 Francií, Spolkovou republikou, Lucemburskem, Belgií, Nizozemskem a Itálií.⁸⁴

Založení Evropského obranného společenství bylo pro Spojené státy důležitým cílem zahraniční politiky. Přestože mezi Spojenci se na tento pakt našlo mnoho názorů, mnoho amerických státníků ho považovalo za důležitý prvek k vítězství studené války a přijetí znovuvyzbrojení Spolkové republiky Francouzi. Někteří členové Trumanovy administrativy (mezi nimi i Dean Acheson) tvrdili, že vytvoření tohoto paktu, a jeho úspěch či selhání, určí osud obyvatel západní Evropy.⁸⁵ Americká administrativa věřila, že Evropské obranné společenství je tím nejlepším dlouhodobým řešením pro otázku Německa. Zároveň považovala pakt za formu západoevropské spolupráce, která by prolomila nedůvěru a obavy z německé svrchovanosti a vojenské síly. Dosažením této politické jednoty v západní Evropě by Američané dospěli jejich dlouhodobého cíle – kompletního stažení jejich vojenských jednotek z evropského území.⁸⁶

Ratifikace však i přes dlouhá jednání nikdy nebyla dokončena. Přestože americká administrativa měla v Evropské společenství velké naděje, zdálo se, že Francouzi nebyli ochotni vidět Spolkovou republiku znovuzbrojenou za jakýchkoliv okolností. Francouzské Národní shromáždění na konci léta 1954 smlouvu zamítlo. Evropské obranné společenství sice poskytlo institucionální rámec, v němž by německá moc mohla být omezována, ale nemohlo změnit skutečnost, že by se Německo nevyhnutelně stalo nejmocnějším aktérem v rámci

---

⁸³Geoffrey Warner, "The United States and the Rearmament of West Germany, 1950-4." *International Affairs* 61, č. 2 (1985): 283, <https://doi.org/10.2307/2617485> (staženo 26. března 2023).

⁸⁴Ibid, 283.

⁸⁵James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 171.

⁸⁶Ibid, 173.

komunity. Francie se proto bála, že by Němci získali dominantní postavení, kterého by využili a ze společenství se oddělili.⁸⁷

Úspěchu dosáhl až plán Anthonyho Edena, který navrhnul využít Bruselskou smlouvu z roku 1948 jako podklad pro německé znovuvyzbrojení v rámci Severoatlantické aliance. Ačkoli byl americký ministr zahraničí (od roku 1953 John Foster Dulles) z počátku skeptický, protože tento návrh neobsahoval „nadmárodní charakter“, vyjádřil ochotu se jím zabývat. Na podzim 1954 tak bylo dosaženo dohody o německém znovuvyzbrojení, čtyři roky poté, co Acheson vznesl tento požadavek na konferenci v New Yorku.

V květnu 1955 se Spolková republika připojila k Bruselské dohodě a americké, britské a francouzské síly formálně ukončily okupaci Západního Německa, které se stalo nezávislou zemí. Dne 9. května, tedy přesně deset let po skočení druhé světové války, se stalo právoplatným členem Severoatlantické aliance. Tímto krokem byla dokončena integrace Spolkové republiky do západoevropského obranného systému. Zároveň byla vytvořena nová německá armáda, Bundeswehr, spadající pod přímou kontrolu Aliance. Její součástí se v roce 1956 dobrovolně stala více než polovina původního personálu federální stráže Bundesgrenzschutz, a tak významně přispěla k německému znovuvyzbrojení. Během dvou let od přistoupení do Aliance bylo Západní Německo schopno přispět desítkami tisíc dalších sil, které plnily dvě role, a to zajišťování obrany země a přispívání k obnovené suverenitě. Německé vojenské síly spolu se svými severoamerickými a evropskými spojenci zaručovaly mír po zbytek studené války, navzdory bouřlivým vztahům mezi Západem a Východem.

---

⁸⁷James McAllister, *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018), 217.

Závěr

Severokorejská invaze v červnu 1950 vyvolala u americké administrativy obavy, že k obdobnému konfliktu dojde i v rámci západní Evropy. Mnoho vůdců vnímalo přímé paralely mezi rozdělenou Koreou a Německem, proto ze strachu ze sovětské agrese změnila Trumanova administrativa směr zahraniční politiky Spojených států. Největším americkým nepřítelem již nebyl německý militarismus, ale sílící komunismus. Obavám ze sovětské invaze přidávaly na síle vágní zprávy Ústřední zpravodajské služby, která pro americkou administrativu často sloužila jako jediný zdroj sovětských akcí ve Východním Německu a jejíž závěry vznikaly z neúplných informací založených na falešné interpretaci Sovětského svazu jako agresora.

Vzhledem k tomu, že Západní Německo bylo po druhé světové válce demilitarizováno a jeho obrana byla závislá na Spojencích, vojenské porážky Spojených států v korejské válce podkopaly německou důvěru v pozici Spojených států jako ochránce před komunismem. K strachu západních Němců a Američanů ze sovětské agrese přispělo i vytvoření východoněmecké Lidové policie, o níž Američané na základě zpráv CIA věřili, že bude hlavním zdrojem invaze. Sovětská armáda ani Lidová policie však nebyly nasazeny ani nevyzbrojovány za účelem invaze do Západního Německa. Řešením krizové situace Spojených států bylo ukončit poválečnou politiku německého odzbrojování a posílit evropskou obranu urychlením integrace Spolkové republiky do západní Evropy.

Změna Trumanovy zahraniční politiky vyústila v jednostranný požadavek Spojených států ve znovuvyzbrojení Spolkové republiky již dva měsíce po vypuknutí korejské války. Tento návrh byl představen na konferenci v New Yorku ve formě „balíčkového plánu“, který představoval dohodu mezi americkým ministerstvem zahraničí a obrany. Návrh se však nesešel ze strany Francie s velkým úspěchem. Proto René Pleven představil alternativní plán pro americký balíček, jež volal po vytvoření evropské armády. Americká administrativa však tento návrh vyhodnotila pro otázku německého znovuvyzbrojení jako nevhodný. Dohody Spojenci nedosáhli ani na pařížské či petersberské konferenci. Americká administrativa se proto přeorientovala na politiku Evropského obranného společenství, do které vkládala velké naděje. Úspěchu však dosáhl až návrh Anthonyho Edena, který doporučil k německému znovuvyzbrojení využít Bruselskou smlouvu z roku 1948.

Západní Německo se tak deset let po porážce nacistů ve druhé světové válce stalo členem Severoatlantické aliance. Odpověď Sovětského svazu však na sebe nenechala dlouho čekat. Již o pět dní později byla založena Varšavská smlouva, vojenský pakt Východního bloku, který

zahrnoval i Východní Německo. Tím byla vytvořena vyzbrojená linie mezi západní a východní Evropou, která nebyla nikde výraznější nežli v Německu.

Přestože německým znovuvyzbrojením se americká administrativa zabývala již koncem 40. let, tato práce dochází k závěru, že severokorejská invaze byla katalyzátorem jejího řešení. Otázka západoněmeckého znovuvyzbrojení však ležela na falešném předpokladu, že po invazi do Jižní Koreje dojde k paralelnímu napadnutí Spolkové republiky. Jak se ale tato práce snažila dokázat, Sovětský svaz po skončení druhé světové války neměl schopnosti vést další válku a jeho opatření ve Východním Německu naopak byla vytvářena tak, aby se před případným konfliktem bránila. Přestože východní Němci ani Sověti po severokorejské invazi nebyli pro Západní Německo věrohodnou bezpečnostní hrozbou, americká administrativa na základě neúplných zpráv CIA a strachu z komunismu reagovala na sovětské akce ve Východním Německu s nedůvěrou, která vedla k západoněmecké remilitarizaci.

Znovuvyzbrojení Německa představovalo obrat ve vývoji studené války. Koncem 50. let se zdálo, že je komunismus na vzestupu po celém světě. Během studené války se na západoněmeckém území odehrávaly stovky vojenských cvičení Severoatlantické aliance za účelem demonstrace síly k obraně před protivníkem. Jedním z nejdůležitějších a zároveň nejkrutějších činů bylo nařízení výstavby Berlínské zdi, která roztříštila celou zemi a stala se trvalým symbolem studené války. Tento čin ospravedlnil požadavek spojenců Severoatlantické aliance udržovat vojenské síly v Západním Německu. Podpora Spojených států byla pro Němce a obranu Aliance i v následujících letech důležitá. Cvičení a vojenská přítomnost byla veřejností akceptována, protože dokazovala, že je Západ na zabránění útoku ze strany Sovětského svazu a jeho spojenců připraven. Ke snaze o normalizaci vztahů s Východem, zejména s Německou demokratickou republikou, došlo koncem 60. let v rámci tzv. Ostpolitik, jež byla prostředkem k uvolnění napětí mezi oběma bloky. Při zachování silné vojenské obrany vyzvala Spolková republika Německou demokratickou republiku k normalizaci vztahů za účelem posílení mírového řádu Evropy. Výsledkem bylo podepsání Základní smlouvy v roce 1973, jež uznala nedotknutelnost německých hranic a připravila cestu pro konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, která se konala v Ženevě v létě stejného roku. Konference měla klíčový vliv na zmírňování napětí mezi Východem a Západem, a nakonec vedla k vytvoření Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Na přelomu 70. a 80. let však období uvolnění ustoupilo. Z důvodu selhání odzbrojovacích rozhovorů mezi Spojenými státy a Sovětským svazem byly v Západním Německu a dalších evropských státech rozmístěny jaderné a řízené střely. Nepráteleství skončilo až s nástupem Michaila Gorbačova, jehož politika přispěla ke snížení napětí mezi oběma bloky a otevřela cestu pro znovusjednocení Německa v říjnu 1990.

Summary

After the end of World War II, West Germany was completely dependent on the protection of the Allies as a result of disarmament. Although the US Department of Defense came up with the issue of German rearmament as early as the late 1940s, a number of high-ranking US politicians, including Dean Acheson and President Truman, were against it. The outbreak of the Korean War in the summer of 1950 contributed to the change in the foreign policy of the Truman administration and the issue of German rearmament. The US Department of State and Defense agreed on a plan for the defense of West Germany, which Dean Acheson presented in one package in September at a conference in New York. However, the French took an intransigent position on the issue of German rearmament, and so the conference ended in failure. The situation was escalated by CIA reports that seemed vague and not based on accurate sources. Such reports led the Truman administration to believe that the Soviet Union was planning an invasion of West Germany along the lines of the Korean model. After the failed conference in New York, the Truman administration hoped that the French would change the original package to make it acceptable to them. France instead came up with a new plan to create a European army, but it was not suitable for the American administration. Even after long negotiations in Paris and Petersberg, it was still not clear how German rearmament would be achieved. In 1954, negotiations regarding the European Defense Community, in which the Truman administration had placed high hopes, also failed. Finally, West Germany was rearmed according to the proposal of Anthony Eden, who proposed to use the Treaty of Brussels. West German rearmament marked a turning point in the Cold War. The Soviet Union's response to West Germany's accession to the North Atlantic Alliance was the creation of the Warsaw Pact. In order to demonstrate the strength of the Alliance in front of the adversary, many military exercises took place on West German territory during the Cold War. The United States supported the Federal Republic of Germany throughout the Cold War. Relations between West and East Germany were normalized in the early 1970s after the signing of the Basic Agreement. However, the *détente* period receded as a result of the failure of disarmament talks in the early 1980s between the United States and the Soviet Union. A radical change in international relations took place only under Mikhail Gorbachev, whose policies paved the way for the reunification of Germany.

Použitá literatura

Sekundární literatura

Knihy

Goldberg, Sheldon A. a Ingo Trauschweizer. *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2017.

Judt, Tony. *Postwar: a history of Europe since 1945*. London: Vintage Books, 2005.

McAllister, James. *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954*. Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018.

Merrill, John. *Korea: The Peninsular Origins of the War*. Delaware: University of Delaware Press, 1989.

Müller, Helmut M., Karl-Friedrich Krieger, Hanna Vollrath, František Kubů, Eliška Melville, Jiří Pokorný, and Ivana Ebelová. *Dějiny Německa*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004.

Szanajda, Andrew. *The Allies and the German Problem, 1941-1949 From Cooperation to Alternative Settlement*. London: Palgrave Macmillan UK, 2015.

Trachtenberg, Marc. *The Cold War and After: History, Theory, and the Logic of International Politics*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2012.

Wolfrum E. a L. Šedová, *Zdařilá demokracie: dějiny Spolkové republiky Německo od jejich počátků až po dnešek*. Brno: Barrister & Principal, 2008.

Odborné články

Evangelista, Matthew A. "Stalin's Postwar Army Reappraised". *International Security* 7, č. 3 (1982): 110-138, <https://www.jstor.org/stable/2538554> (staženo 20. března 2023).

Schwartz, Thomas A. "The 'Skeleton Key': American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54." *Central European History* 19, č. 4 (1986): 369-385. <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

Stueck, William. "The Korean War as International History." *Diplomatic History* 10, č. 4 (1986): 291-309. <http://www.jstor.org/stable/24911701> (staženo 21. března 2023).

Warner, Geoffrey. "The United States and the Rearmament of West Germany, 1950-4." *International Affairs* 61, č. 2 (1985): 279-86, <https://doi.org/10.2307/2617485> (staženo 26. března 2023).

Webové stránky

Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe. „Comuniqué on Germany (New York, 19 september 1950)“. Nahráno v březnu 2013.

http://www.cvce.eu/obj/communique_on_germany_new_york_19_september_1950-en-b99fc411-cb50-48b6-b0b9-74597a363cb7.html (staženo 14. března 2023).

Office of the Historian. „The Truman Doctrine, 1947“.

<https://history.state.gov/milestones/1945-1952/truman-doctrine> (staženo 12. března 2023).

Office of the Historian. „NSC-68, 1950“. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/NSC68> (staženo 12. března 2023).

Novinové články

Raymond, Jack. „BONN CHIEF CALLS FOR DEFENSE FORCE; Asks West German Unit Equal to East Zone Police--Urges U.S. to Send More Troops“. *New York Times*, 18. srpna 1950, <https://www.nytimes.com/1950/08/18/archives/bonn-chief-calls-for-defense-force-asks-west-german-unit-equal-to.html> (staženo 26. března 2023).

Diplomové práce

Phillips, Eugene. „The German War Scare of 1950“. Diplomová práce, San Diego State University, 2021.

Rhodes, David T. „The Postwar Conversion to German Rearmament: A Look at the Truman Administration, Congress, and American Public Opinion“. Diplomová práce, College of William and Mary, 1987.

Wegter, Guy. „Post-war Germany and the Birth of a Bipolar World: Why Germany Became the Principal Theatre of the Early Cold War“. Diplomová práce, Erasmus University, 2017.

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
Jméno:	Martina Hájková
E-mail:	16843240@fsv.cuni.cz
Semestr:	letní semestr 2023
Akademický rok:	2022/2023
Název práce:	Korejská válka a změna přístupu americké administrativy k znovuvyzbrojení Západního Německa
Předpokládaný termín ukončení (semestr, školní rok):	6. semestr studia, 2023
Vedoucí bakalářského semináře:	PhDr. Oldřich Tůma, PhD.
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Tomáš Nigrin, PhD.
V čem se oproti původnímu zadání změnil cíl práce?	Prvotním cílem bakalářské práce bylo představit jak ekonomické, tak bezpečnostní důsledky korejské války na SRN a NDR. Cíl práce se změnil na představení proměny postavení Spojených států k otázce znovuvyzbrojení SRN. Cílem práce je odpovědět na otázku, zda korejská válka urychlila realizaci západoněmeckého znovuvyzbrojení a zda-li obavy Američanů z nového konfliktu byly oprávněné.
Jaké změny nastaly v časovém, teritoriálním a věcném vymezení tématu?	Časové vymezení práce zůstává převážně mezi lety 1950 až 1955. Pro lepší pochopení změny přístupu Spojených států bude představen i přístup k německému znovuvyzbrojení koncem 40. let. Změny se týkají převážně teritoriálního a věcného vymezení tématu. Práce se bude zabývat pouze vojenskými a bezpečnostními dopady strachu Spojených států z komunistické agrese na Západní Německo.
Jak se proměnila struktura práce (vyjádřete stručným obsahem)?	<p>Úvod</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historický kontext <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Status Německa 2. Trumanova administrativa a situace před vypuknutím korejské války 3. Korejská válka a přípravy na německý konflikt <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Rozhodnutí o německém znovuvyzbrojení 4. Zářijové schůze v New Yorku a změna přístupu americké administrativy <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Acheson a balíčkový návrh 5. Zbrojení Východního Německa 6. Postup Ústřední zpravodajské služby 7. Plevelův plán a evropská armáda 8. Petersberská a pařížská konference 9. Evropské obranné společenství <p>Závěr Summary Použitá literatura</p>
Jakým vývojem prošla metodologická koncepce práce?	Změnou byla převážně oblast literatury - zaměřila jsem se na práce, které se zabývají jak

německým znovuvyzbrojením jako takovým, ale také na literaturu věnující se mezinárodním vztahům v období studené války. Bakalářská práce se opírá především o historickou kontextuální analýzu.

Které nové prameny a sekundární literatura byly zpracovány a jak tato skutečnost ovlivnila celek práce?

Zaměřila jsem se na anglickou a českou literaturu, která se zabývá německým znovuvyzbrojením, studenou válkou a americkou administrativou ve volebním období prezidenta Trumana. Využity byly např. tyto tituly:

- Goldberg, Sheldon A. a Ingo Trauschweizer. *From disarmament to rearmament: the reversal of US policy toward West Germany, 1946-1955*. Athens, Ohio: Ohio University Press, 2017.

- Judt, Tony. *Postwar: a history of Europe since 1945*. London: Vintage Books, 2005.

- McAllister, James. *No Exit: America and the German Problem, 1943-1954*. Ithaca, NY: Cornell University Press, 2018.

-Merrill, John. *Korea: The Peninsular Origins of the War*. Delaware: University of Delaware Press, 1989.

- Schwartz, Thomas A. "The 'Skeleton Key': American Foreign Policy, European Unity, and German Rearmament, 1949-54." *Central European History* 19, č. 4 (1986): 369–385. <http://www.jstor.org/stable/4546082>, (staženo 17. března 2023).

- Stueck, William. "The Korean War as International History." *Diplomatic History* 10, č. 4 (1986): 291–309. <http://www.jstor.org/stable/24911701> (staženo 21. března 2023).

Charakterizujte základní proměny práce v době od zadání projektu do odevzdání tezí a pokuste se vyhodnotit, jaký pokrok na práci jste během semestru zaznamenali (v bodech):

- změna názvu bakalářské práce

- změna cíle

- konzultace s vedoucím práce

- čtení odborných zdrojů

Podpis studenta a datum:

Martina Hájková, 24.3.2023

Schváleno:

Datum

Podpis

Vedoucí práce

Vedoucí bakalářského semináře